

**vladislav
vančura
rozmarné
léto**

Rozmarné

V L A D I S L A V V A N Č U R A

I é t o

Adaptace ..... EVŽEN SOKOLOVSKÝ
Režie ..... ONDREJ SPIŠÁK
Hudba ..... NORBERT LICHÝ
Výprava ..... MARTA ROSZKOPFOVÁ

Osoby a obsazení:

..... Antonín Důra, mistr plovárenský ..... NORBERT LICHÝ
..... Kateřina Durová, jeho žena ..... KATEŘINA KREJČÍ
..... Major Hugo ..... VÍTĚZSLAV KRYŠKE
..... Abbé Roch ..... MICHAL PRZEBINDA
..... Kouzelník Arnoštek ..... DANIEL ZAORAL
..... Anna ..... NIKOLA BIRKLENOVÁ
..... Mladý pár ..... LUCIE ŽÁČKOVÁ a JOSEF KALUŽA
..... Strážník, Dědeček, Hostinský, Měšťka, Svůdce ..... JAN ODL
..... Opilci ..... MICHAL FIDLER, PAVEL JOHANČÍK, ROMAN WIDENKA

Premiéra 11. ledna 2002 v 19 hodin

Vedoucí obchodního oddělení TOMÁŠ SUCHÁNEK • Inspice JARMILA PAULEROVÁ • Náповeđa JIŘINA ČÍŽKOVÁ • Rekvizity SOŇA MATĚJKOVÁ • Světla JIŘÍ KOS, VLADIMÍR ŠULC • Zvuk PETR ŠIMÍČEK • Šéf výroby BEDŘICH LOSOVSKÝ • Jevištní mistr JARDA VRZAL • Garderoba JANA LHOTSKÁ • Vlášenky DANA ZAJÍČKOVÁ • Propagační výtvarník Jarda Horsák

Vančurovo dílo tvoří jednu z nejvýmluvnějších osobnostních variant vývojové logiky české literární avantgardy. Vyjadřuje její obecné tendence a zachovává si přitom plně

svou jedinečnost. Může být jako korní svědek předvoláno ke každé příležitosti o zákonitosti a náhodě tohoto vývoje a nemusí se ani brát do přísahy. Za pravdivost jeho výpovědi můžete dát směle ruku do ohně. Vančura patří k těm, kdo pojmu charakter v české kultuře pomohli k jeho závaznému, neúplatnému smyslu.

VLADIMÍR DOSTÁL:
SLOVO A ČIN, SLOŽITÁ
PROSTOTA KOMEDIE

Vančurovo dílo vyrůstá z přesvědčení o nutnosti nastolit nový řád lidských vztahů i uměleckých hodnot. Jakkoli bylo toto přesvědčení inspirováno soudobými revolučními společenskými programy, neuplatňovaly se v něm tendence utopické konstrukce „nového člověka“, nýbrž spíše **touha, aby člověk mohl žít a tvořit podle zákona své přirozenosti, aby se mohl v jistém smyslu vrátit sám k sobě.** Proti krizovým zjevům soudobé společnosti Vančura vyzvedal **ideál života vášnivého, bezprostředního, osvobozeného od pout sociální nerovnosti, sobectví, přetvářky, malichernosti.** V tvorbě prozaické, dramatické i filmové odvážně hledal nové výrazové prostředky a postupy, které by byly adekvátní **novému vidění a pojetí světa.** Osobitým způsobem dovedl syntetizovat asociativní a expresivní obraznost moderní lyriky s tradicemi středověké prózy, renesanční beletristiky i románového vypravěčství 18. století. Vytvořil zvláštní typ básnické epiky, v níž dominantní postavení zaujal vypravěč disponující bohatými výrazovými prostředky: patosem i ironií, hyperbolou i hravostí, básnickou metaforou i schopností intenzivní smyslové evokace předmětového světa. Vančurovy postavy a příběhy, ať jsou transponovány do fantazijní polohy nebo se blíží historické realitě, ať mají charakter tragický a parodický, vážný či komický, nabývají platnost podobenství, které vyvazuje lidské osudy z jejich individuální nahodilosti tím, že v nich hledá kontinuitu lidského zápasu o štěstí, spravedlnost a nepomíjivý řád životních hodnot.

KOLEKTIV: ČESKÁ LITERATURA IV

Na podivuhodné řece Orši leží město dobré pověsti a dobré vody. Voda vyvěrá na stinných místech a devět nejmohutnějších pramenů, zachycených devaterou studnicí, je označeno jmény devíti Múz. Jde o lázně Krokovy Vary. Jde o město otevřené, vystavěné zpola z cihel, zpola z bláta a kamene, o město pochybeného stavitelství a dobrého zdraví.

Zdejší měšťané jsou kovaní kupci a nic jim nepřekáží, že jsou Krokovy Vary lázně jen deváté velikosti, nevhodné oblačnosti, chabého záření slunečního, neprosákové půdy a zřidel nikoli vroucích. Nechtějí! Třebas nemá kanalizace, je to město bodré a početné.

Hláskach, objevující se často na konci Vančurových jmen, se v češtině vyznačuje silně expresivními potencemi. V praslovanštině byly ch-ové tvary vyloučeny z rituálního poetického jazyka, byly vyhrazeny výrazům posměchu, hněvu a hany: ve staročeštině bylo koncové ch příznačné pro domácké tvary jmen. Vančurova jména postav, končící na ch, jejichž nositelé jsou obvykle spojeni s příznaky rozpustilé a laskavé komičnosti – mohou souviset s touto archaickou vrstvou lidové řeči, k níž má Vančurův jazyk obecně velmi blízko.

JIRÍ HOLÝ: FUNKCE JMEN POSTAV V DÍLECH KARLA ČAPKA A VLADISLAVA VANČURY

... Hned od prvních dnů, co jsme na sklonku léta přišli na Zbraslav, jsme se chodili koupat do řeky, do Vltavy. V té první době jsme poznali Antonína Šůru, místního plavčího, který vedl dvě plovárny. Na zbraslavském břehu to byla malá plovoucí plovárnička s několika kabinami, dvěma bazénky a s dvojitými schůdky do volné řeky. Tato plovárna patřila Zbraslavskému lázeňskému klubu...

Na druhém břehu, na Závisti, si postavil Šůra svou vlastní, skromnější lidovou plovárnu. K Šůrovi se chodilo za korunu nebo celá rodina za dvě, ale většinou spíš zadarmo. Šůra totiž musel být více na plovárně klubu, a mimoto k většině návštěvníků své plovárničky měl přátelské vztahy, a tak mu skoro nikdo neplatil; Šůra to vlastně ani nevymáhal, ledaže měl moc pokaženou náladu; to začal hubovat, vyčítat a vybírat vstupné...

V Rozmarném létě je plno veselí; je tu Zbraslav, plovárnička Lázeňského klubu s plavčím mistrem Šůrou, a hlavně tu jsou nálady krásných jarních dnů a letních dopolední, kdy se na ještě prázdné plovárně slunili a klábosili Vančura, Hugo Marek, právník Šimanovský a Antonín Šůra; paní Šůrová byla tehdy ještě zdravá, baculatá porodní babička. Se Šůrou se věčně škorpila, trochu lázeňským hostům pro vyrazení, trochu doopravdy. Záletnost paní Kateřiny je v knize docela přibásněna – o té ve skutečnosti nepadla nikdy ani zmínka, zatímco Šůra často slyšel špičky – nevím do jaké míry oprávněné – o svých mimomanželských galantních sklonech, ale uměl své paničce s gustem a s lávnatě odpovídat ...

LUDMILA VANČUROVÁ: DVACET ŠEST KRÁSNYCH LET

ANTONÍN Svlékejte se, pánové. Avšak vy, který jste přišel, posečkejte, pokud se neochladíte, neboť jste uřícen.

ARNOŠTEK Tak vy jste, pane, řá! do živého. Víte, že jsem se po celý týden neohřál, leda u své svíčky?

Jsem kouzelník Arnošek a vzhledem k drsnému podnebí – neboť přicházím z Nizozemska – každého večera se dotýkám plamenem různých míst svého tělesného povrchu.

KATEŘINA

Ach, to jste vy, o němž od včerejška mluví celé město! To jste vy! Vy, pane, jak se dovídám, jste polykač ohně a týž, který pobýval v Paříži a přichází z Nizozemska.

ARNOŠTEK

(PONEKUD NEJISTĚ) Byl jsem tam všude, ale jestliže se zde o někom vypráví, nejsem to asi já. Přijel jsem o osmé vozem. Naše stanoviště je na náměstí, odtud, pobýv jen několik chvil v úředovně páně strážmistrově, jsem šel do těchto říčních lázní. Je-li zde však podvodník, který se vydává za kouzelníka, budu nucen, abych odešel, anž uspořádám představení a anž se vykoupu.

MAJOR Co jest velikého mimo oblohu věčně modrou a vášně věčně krvavé?

Program vydala Divadelní společnost
Petra Bezruče, s. r. o., ke 4. premiéře
sezony 2001 – 2002.

Textovou část připravil Martin Režný.

Fotografie Martin Popelář a archiv.

Graficky upravil Marian Siedlaczek.

Tisk PROprint, s. r. o., Český Těšín

Divadlo Petra Bezruče provozuje
Divadelní společnost Petra Bezruče.
Ředitel: Jiří Krejčí.
Umělecký šéf: Janusz Klimsza.
Zřizovatelem Divadla Petra Bezruče
je Magistrát města Ostravy.
Práva k provozování díla zastupuje
DILIA Praha.

www.bezrucci.cz

